

DET KONGELEGE
UTANRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 70

(2003–2004)

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

*Tilråding frå Utenriksdepartementet av 4. juni 2004,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Bondevik II)*

1 Innleiing

I denne proposisjonen ber regjeringa om Stortingets samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar (heretter kalla UNESCO-konvensjonen).

I dag er det i overkant av 100 land som er partar i konvensjonen, blant anna fleire vestlege land som Canada, Frankrike, Hellas, Italia, Portugal, Spania og USA. I Norden har Danmark, Finland og Sverige ratifisert konvensjonen.

UNESCO-konvensjonen inneheld føresegnar til vern av den fysiske kulturarven i kampen mot den illegale handelen med kulturgjenstandar. I hovudsak knyter pliktene for medlemsstatane seg til tre kategoriar: registrering og kontroll, forbod mot eksport og import og krav om tilbakeføring.

Statane som er partar i konvensjonen, plikter å forby eksport og import av særskilde kulturgjenstandar, regulere tilbakesøking og retur av slike kulturgjenstandar, opprette nasjonale faginstusjonar på området, delta i internasjonale tiltak for vern av kulturarv som er i fare som følgje av plyndring,

og avgrense ulovleg handel ved registrering av kulturgjenstandar i handelshøve.

Spørsmålet om norsk ratifikasjon har jamleg vore vurdert sidan konvensjonen blei vedteken. Frå norsk side har ein støtta prinsippa som ligg til grunn for konvensjonen. Men konvensjonen krev eit omfattande forvaltningssystem som tidlegare ikkje har blitt sett som naudsynt sidan Noreg har ei lita rolle i den internasjonale illegale marknaden for kulturgjenstandar. Situasjonen er ein annan i dag sidan det er innført lovreglar om tilbakelevering av kulturgjenstandar i kulturminnelova av 9. juni 1978 nr. 50 § 23 a. Føresegnene har sin bakgrunn i gjennomføringa av kommisjonsdirektiv 93/7/EØF og rådsdirektiv 96/100/EF og ratifikasjon av Unidroit-konvensjonen av 24. juni 1995 om stolne eller ulovleg utførte kulturgjenstandar. Det er også gjort endringar i lov av 2. juni 1978 nr. 37 om godtrutilegning av lausøyre og i lov av 9. desember 1966 nr. 1 om hevd. I desse lovene er det etablert eit forbod mot utførsel av kulturminne og andre relevante føresegnar både når det gjeld handel med antikvitetar og tilgang til importrestriksjonar.

Ein ratifikasjon av UNESCO-konvensjonen vil likevel kreve nokre endringar i kulturminnelova.

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

Stortinget sitt samtykke til ratifikasjon er derfor naudsynt i medhald av § 26 andre leddet i Grunnlova.

Konvensjonen i engelsk originaltekst med omsetjing til norsk følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmare om dei einskilde føresegnene i konvensjonen

I *fortala* til UNESCO-konvensjonen kjem det fram at kulturgjenstandar er eit av dei grunnleggjande elementa i dei nasjonale kulturane og at statane pliktar å verne om sine kulturgjenstandar mot farar som tjuveri, illegal utgraving og ulovleg eksport. Det er heilt naudsynt at kvar einskild stat er klar over sine moralske plikter og respekterer sin eigen og andre nasjonars kulturarv.

Etter *artikkel 1* skal kvar stat sjølv oppgje kva kulturgjenstandar som er av nasjonal stor verd, og dei må inngå i dei kategoriane som er nemnde.

Etter *artikkel 2* skal partane erkjenne at ulovleg import, eksport og overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar er ei av hovudårsakene til at kulturarven i opphavslanda blir utarma, og pliktar å kjempe mot dette.

Etter *artikkel 3* er import, eksport eller overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar ulovleg når reglar som er vedtekne i tråd med konvensjonen, ikkje blir overhalde.

Artikkel 4 seier kva slags opprinning eller tilknytning gjenstanden må ha til staten for å reknast som ein del av den einskilde statens kulturarv.

Etter *artikkel 5* skal det etablerast styresmakter med særskilde oppgåver når det gjeld vern av kulturgjenstandar, blant anna medverknad til utarbeiding av lovføresegner, etablering og ajourføring av eit nasjonalt register over verneverdige kulturgjenstandar, utvikling og oppretting av museum, bibliotek, arkiv og forskningsinstitutt o.l., overvaking av arkeologiske utgravingar samt opplysnings- og informasjonsarbeid.

I *artikkel 6* blir det peika på tiltak som må setjast i verk for å hindre ulovleg eksport. Det må innførast eit sertifikat for løyve til å eksportere verneverdige kulturgjenstandar og forbod mot utførsel av kulturgjenstandar utan slikt sertifikat, og det må spreiaast informasjon om dette utførselsforbodet.

Etter *artikkel 7* pliktar partane seg til å treffe tiltak for å hindre ulovleg import av kulturgjenstandar, medrekna å hindre at museum og liknande skaffar seg kulturgjenstandar som er ulovleg utførte etter at konvensjonen blei sett i verk, og om mog-

leg informere opphavslandet om tilbod om slike gjenstandar. Det skal bli forbode å importere stolne kulturgjenstandar, og slike gjenstandar skal finnast og returnerast til opphavslandet på det vilkåret at opphavslandet betaler ei rimeleg erstatning til den som har kjøpt gjenstanden i god tru eller som er lovleg eigar. Det er også formulert retningslinjer for framgangsmåten for slik tilbakelevering.

Artikkel 8 pliktar statane til å setje i verk naudsyn- te straffereaksjonar eller administrative sanksjonar for overtreding av eksport- og importforboda.

Etter *artikkel 9* skal partane delta i internasjonalt arbeid for å etablere naudsyn- te verkemiddel som kan hindre at kulturgjenstandane i eit land som blir utsett for plyndring, hamnar i internasjonal handel. Om naudsynt skal det treffast mellombelse tiltak for å unngå at statens kulturarv blir påført uoppretteleg skade.

Partane skal etter *artikkel 10*, gjennom informasjon, opplysning og kontroll avgrense omsetninga av ulovleg utførte kulturgjenstandar. Vidare skal statane på ein god måte sørge for at antikvitets- handlarar fører register over opphavet til kvar ein- skild kulturgjenstand, namnet og adressa til leverandøren, samt ei omtale av og prisen på kulturgjenstanden som blir seld. Seljaren skal opplyse kjøperen om at gjenstanden kan vere underlagd eksportforbod. Straffereaksjonar eller administrative sanksjonar skal setjast i verk ved manglande oppfylling.

Eksport av og overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar er etter *artikkel 11* ulovleg dersom han finn stad under tvang eller som direkte eller indirekte følgje av at eit land er okkupert av ei framand makt.

Etter *artikkel 12* skal statane treffe alle naudsyn- te tiltak for å forby og hindre ulovleg import, eksport og overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar innanfor dei territoria som dei har ansvaret for.

I samsvar med eiga lovgjeving pliktar statane å treffe tiltak for å hindre overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar dersom overføringa kan føre til ulovleg import eller eksport. Vidare pliktar statane å garantere at relevante etatar medverkar til å levere tilbake ulovleg eksporterte gjenstandar til dei- ra rettmessige eigarar så snart som mogeleg, å gi rettmessige eigarar eller dei- ra representantar rett til å ta naudsyn- te rettslege steg for å få tilbake tapte eller stolne kulturgjenstandar, og å erkjenne at alle statlege partar skal ha rett til å klassifisere bestemte kulturgjenstandar og erklære at dei ikkje kan avhendast og såleis ikkje bør eksporterast, samt å lette arbeidet med å levere tilbake slike gjenstandar som er blitt eksporterte, jf. *artikkel 13*.

Etter *artikkel 14* skal statane så langt det er mogleg sørgje for at dei etatane som har ansvaret for å gjennomføre arbeid for vern av kulturarven, har eit tilstrekkeleg budsjett. Om naudsynt bør det opprettast eit fond for dette føremålet.

Det følgjer av *artikkel 15* at føresegnene i konvensjonen ikkje er til hinder for at partane kan inngå spesielle avtaler seg imellom eller følgje opp avtaler om tilbakelevering av kulturgjenstandar som alt er inngått før konvensjonen tok til å gjelde for dei aktuelle partane.

Partane skal etter *artikkel 16* rapportere til UNESCOs generalkonferanse om tiltak som er sette i verk i samband med gjennomføringa av konvensjonen.

Etter *artikkel 17* kan partane be UNESCO om fageleg bistand når det gjeld informasjon, rådgjeving frå ekspertar, koordinering og kontakt. Vidare kan UNESCO på eige initiativ drive forskning og publisere undersøkingar om spørsmål som gjeld ulovleg omsetning av kulturgjenstandar og gjere framlegg om iverksetjinga av konvensjonen. Når minst to partar er usamde om iverksetjinga av konvensjonen, kan UNESCO på oppmodning hjelpe til med å kome fram til eit forlik.

Konvensjonen skal ratifiserast i tråd med den konstitusjonelle framgangsmåten i kvar einskild medlemsstat. Etter *artikkel 21* tek konvensjonen til å gjelde tre månader etter at staten har deponert sitt ratifikasjons-, godtakings- eller tiltredingsdokument. Slike dokument skal deponerast hos generaldirektøren for FN's organisasjon for undervisning, vitskap og kultur i Paris.

Partane skal etter *artikkel 22* klargjere kva territorium konvensjonen skal gjelde for.

Det blir gjort framlegg om at Noreg erklærer at konvensjonen skal gjelde for Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og dei norske bilanda.

3 Tilhøvet til norsk rett

Norsk lovgjeving og praksis er i dag langt på veg tilfredsstillande i høve til dei tiltaka som konvensjonen gjev pålegg om å etablere. Det krevst likevel visse endringar i kulturminnelova med tilhøyrande føresegner.

I artikkel 7 bokstav b (ii) i UNESCO-konvensjonen blir det gjeve pålegg om at konvensjonsstatane skal treffe føremålstenlege tiltak for tilbakelevering av gjenstandar som er stolne frå eit museum eller frå eit religiøst eller sekulært nasjonalmonument eller frå ein liknande institusjon som nemnd i artikkel 7 bokstav b (i). Slike gjenstandar skal etter påkrav finnast og returnerast til opphavslandet, på det vil-

kåret at opphavslandet betalar ein rimeleg erstatning til den som har kjøpt gjenstanden i god tru eller som er lovleg eigar. I medhald av konvensjonen skal oppmodinga om slik tilbakelevering skje gjennom diplomatiske kanalar.

Kulturminnelova §§ 23 a til 23 f gjeld tilbakelevering av kulturgjenstandar. Men dei aktuelle reglane gjeld berre innanfor verkeområdet til EØS-avtala eller for statar som har ratifisert Unidroit-konvensjonen av 1995. Reglane om tilbakelevering må òg kunne nyttast for statar som har ratifisert UNESCO-konvensjonen av 1970. I Ot.prp. nr. 76 blir det gjort eit framlegg til endring av dei gjeldande reglane i §§ 23 a-23 f, slik at det i lova kjem ei føresegn om tilbakelevering av kulturgjenstandar, mens dei spesifikke tilbakeleveringsreglane i høve til dei ulike konvensjonane og direktiva kan speglast att i ei utfyllande føresegn. Reglane om tilbakelevering er utførleg regulerte i føresegn av 4. oktober 2001 om tilbakelevering av stolne og ulovleg utførte kulturgjenstandar. Framgangsmåten for tilbakelevering i medhald av UNESCO-konvensjonen må innarbeidast i denne forskrifta.

I medhald av artikkel 3 og artikkel 7 bokstav b (i) i konvensjonen skal medlemsstatane forby import av kulturgjenstandar som er stolne frå eit museum eller frå eit religiøst eller sekulært nasjonalmonument eller ein liknande institusjon i ein annan medlemsstat. Det finst ikkje noko slikt importforbod i dag. For å gjennomføre dette i norsk rett blir det i Ot.prp. nr. 76 gjort framlegg om ei endring av kulturminnelova slik at innførsel av kulturgjenstandar som er ulovleg utførte frå ein annan medlemsstat, generelt blir forbode. I dag finst det høve til å fastsetje importrestriksjonar med heimel i lov av 6. juni 1997 om innførsels- og utførselsregulering, der Kongen blir gjeven høve til å fastsetje innførselsforbod for visse sortar av gjenstandar og varer. Omsynet til tilgjenge og oversyn for rettssubjektet grunnlegg framlegget om å samle reglane om import, utførsel og tilbakelevering av kulturgjenstandar i kulturminnelova.

Då førermalet med konvensjonen er motkjemping av ulovleg omsetning av kulturgjenstandar, bør forbodet mot import ikkje avgrensast til stolne gjenstandar frå offentlege institusjonar. Det vil seie at det må vere forbode å innføre gjenstandar som er ulovleg førte ut av eit av konvensjonens medlemsland, utan omsyn til om dei er stolne i dette landet, førte ut i strid med føresegner om utførsel, ulovleg utgravne eller om eigedomsretten er ulovleg overført. Det er gjort framlegg om at importforbodet òg skal omfatte verkeområdet til EØS-avtala og land som har ratifisert Unidroit-konvensjonen av 1995.

I medhald av kulturminnelova § 23 f får departe-

mentet høve til å fastsetje føresegner om kva som blir rekna som kultur-gjenstandar, og nærmare reglar om tilbakelevering av gjenstandar i samsvar med vedlegg II kapittel XXVII nr. 1 i EØS-avtala og med Unidroit-konvensjonen av 1995. I Ot.prp. nr. 76 blir det gjort framlegg til ei endring av føresegna. Endringa inneber at departementet òg får høve til å fastsetje utfyllande føresegner om importforbodet og om framgangsmåten for tilbakelevering etter UNESCO-konvensjonen av 1970.

Det blei i høyringsrunden tilrådd at konvensjonen også blir gjort gjeldande for Svalbard og Jan Mayen og for dei norske bilanda. Dette krev endringar og justeringar i lov av 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (Svalbardmiljølova) og i føresegn av 21. juni 1974 nr. 8792 om freding av kulturminne på Jan Mayen. For dei norske bilanda krevs det endringar i føresegn om vern av miljøet i Antarktis og i relevant føresegn for Bouvetøya. Endringane i føresegnene blir gjort av Miljøverndepartementet.

4 Økonomiske og administrative konsekvensar

Kultur- og kyrkjedepartementet legg til grunn at ein ratifikasjon av konvensjonen ikkje vil ha nemneverdige økonomiske konsekvensar. Ein ratifikasjon av konvensjonen vil i stor grad vere ei systematisering av reglar som allereie gjeld, saman med ei internasjonal plikt til å gjennomføre dei. Administrativt vil konvensjonen bli forvalta blant anna av ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum og Riksantikvaren innanfor fagområda sine, i tillegg til at det er tollstyresmaktene som vil følgje opp importforbodet. Kontroll av forbodet mot import av kultur-gjenstandar vil vere ei ny oppgåve som Tollvesenet vil få pålagt. Vareaspektet i høve til kva som blir rekna som kultur-gjenstandar vil likevel vere likt både ved utførsels- og innførselsforbodet. Kontrollen av import av kultur-gjenstandar vil derfor bli ein del av den målretta kontrollen som Tollvesenet gjennomfører på kultur-gjenstandar generelt.

5 Vurdering

Endra samfunnstilhøve og globalisering gjer at problemet med ulovleg omsetning av kultur-gjenstandar er aukande. Uerstattelege kulturskattar blir fjerna frå opphavslandet for å verte omsette på den

internasjonale illegale kunstmarknaden. Det er i aukande grad anerkjent av det internasjonale samfunnet som uetisk at kunst-gjenstandar som er av stor verdi for historien og identiteten til ein kultur, vert fjerna frå opphavsstaden. Dette er òg bakgrunnen for at det er eit auka behov for betre internasjonalt samarbeid når det gjeld vern av kulturarven.

Etterspørselen etter kultur-gjenstandar internasjonalt har auka monaleg sidan konvensjonen blei vedteken i 1970. Dette gjeld først og fremst land i den tredje verda, som er i ferd med å misse ei rekke av dei mest verdfulle kultur-gjenstandane sine. Dei færraste landa har ein effektiv utførselskontroll. Då er det viktig at dei landa der gjenstandane blir innførte, ved tollkontroll ser til at gjenstandar som kan mistenkjast for å vere ulovleg utførte frå eit anna land, blir beslaglagde og leverte tilbake til opphavslandet.

Effektivt vern av kulturarven krev internasjonalt samarbeid. Den viktigaste målsetjinga for internasjonale tiltak i høve til kultur-gjenstandar er å sikre at kvar kultur held ved lag ein tilfredsstillande representasjon av sin eigen materielle arv. Den internasjonale innsatsen for vern av kulturarven på opphavsstaden tek ikkje sikte på å få tilbakeført gjenstandar som i lang tid har vore ein del av musea og kunstsamlingane i verda. Tiltaka skal heller ikkje hindre utveksling for å lære å kjenne manifestasjonane til ein annan kultur.

6 Høyringa

Ein høyringsrunde om tilslutning til konvensjonen blei gjennomført i 2000 og departementa og fagmiljøa var positive til dette. Det samme kom fram i ein ny høyringsrunde i 2003.

Konvensjonen blei sendt til 30 høyringsinstansar
 Kulturdepartementet
 Kyrkje-, utdannings- og forskningsdepartementet
 Justisdepartementet
 Utanriksdepartementet
 Forsvarsdepartementet
 Samferdselsdepartementet
 Landbruksdepartementet
 Olje- og energidepartementet
 Finansdepartementet
 Statsministerens kontor

Den norske UNESCO-kommisjonen
 Økokrim
 Nasjonalbiblioteket

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

Norsk Museumsforbund
Norges Kunst- og Antikvitetshandlerens Forening
Den norske komite for ICOM
Nasjonalkomiteen for ICOMOS
Norsk Numismatisk Forening
Norsk Filatelistforbund
KORG
Norsk Forening for Fartøyvern
Forbundet Kysten
Fortidsminneforeningen

Norsk museumsutvikling
Direktoratet for naturforvaltning
Sysselemanden på Svalbard
Riksantikvaren
Samisk kulturminneråd
Statens kulturminneråd
NINA-NIKU

Av desse var det 20 som ga høyringsuttaler.

7 Tilråding

Kultur- og kyrkjedepartementet tilrår at Noreg ratifiserer UNESCO-konvensjonen av 1970 om tiltak for å forby og forhindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar. Utanriksdepartementet sluttar seg til dette.

Utanriksdepartementet

t i l r å r :

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar.

Vi **HARALD**, Noregs Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjere vedtak om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar, i samsvar med eit vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

I

Stortinget samtykker i at Noreg ratifiserer konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og

hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar.

Vedlegg 1**Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property**

Done at Paris, 14 November 1970 Entry into force, 24 April 1972

Preamble

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, meeting in Paris from 12 October to 14 November 1970, at its sixteenth session,

Recalling the importance of the provisions contained in the Declaration of the Principles of International Cultural Co-operation, adopted by the General Conference at its fourteenth session,

Considering that the interchange of cultural property among nations for scientific cultural and educational purposes increases the knowledge of the civilization of Man, enriches the cultural life of all peoples and inspires mutual respect and appreciation among nations,

Considering that cultural property constitutes one of the basic elements of civilization and national culture, and that its true value can be appreciated only in relation to the fullest possible information regarding its origin, history and traditional setting,

Considering that it is incumbent upon every State to protect the cultural property existing within its territory against the dangers of theft, clandestine excavation, and illicit export,

Considering that, to avert these dangers, it is essential for every State to become increasingly alive to the moral obligations to respect its own cultural heritage and that of all nations,

Considering that, as cultural institutions, museums, libraries and archives should ensure that their collections are built up in accordance with universally recognized moral principles,

Konvensjon om tiltak for å forby og forhindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander

Vedtatt i Paris 14. november 1970

Fortale

Generalkonferansen for FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur, som møttes i Paris fra den 12. oktober til den 14. november 1970, på konferansens 16. sesjon,

som minner om betydningen av bestemmelse i Erklæring om prinsipper for internasjonalt kulturelt samarbeid, vedtatt av generalkonferansen på dens 14. møte,

som tar i betraktning at utveksling av kulturgjenstander nasjonene mellom i vitenskapelig, kulturelt og undervisningsmessig øyemed gir økt kunnskap om menneskets sivilisasjon, beriker kulturlivet for alle folk og skaper gjensidig respekt og aktelse nasjonene mellom,

som tar i betraktning at kulturgjenstandene er et av sivilisasjonens og de nasjonale kulturers grunnleggende elementer, og at de først får sin virkelige verdi når det foreligger mest mulig informasjon om deres opprinnelse, historie og miljø,

som tar i betraktning at enhver stat har plikt til å beskytte de kulturgjenstander som befinner seg innenfor dens territorium mot tyveri, illegale utgravninger og ulovlig eksport,

som tar i betraktning at det for å unngå disse farene er helt nødvendig at hver enkelt stat i stadig større grad blir klar over sin moralske forpliktelse til å respektere sin og alle andre nasjoners kulturarv,

som tar i betraktning at museer, biblioteker og arkiver bør, som kulturinstitusjoner, se til at deres samlinger bygges opp i samsvar med allment anerkjente moralske prinsipper,

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigeomsrett til kulturgjenstandar

Considering that the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property is an obstacle to that understanding between nations which it is part of Unesco's mission to promote by recommending to interested States, international conventions to this end,

Considering that the protection of cultural heritage can be effective only if organized both nationally and internationally among States working in close co-operation,

Considering that the Unesco General Conference adopted a Recommendation to this effect in 1964,

Having before it further proposals on the means of prohibiting and preventing the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property, a question which is on the agenda for the session as item 19.

Having decided, at its fifteenth session, that this question should be made the subject of an international convention,

Adopts this Convention on the fourteenth day of November 1970.

Article 1

For the purposes of this Convention, the term «cultural property» means property which, on religious or secular grounds, is specifically designated by each State as being of importance for archaeology, prehistory, history, literature, art or science and which belongs to the following categories:

- a. Rare collections and specimens of fauna, flora, minerals and anatomy, and objects of palaeontological interest;
- b. property relating to history, including the history of science and technology and military and social history, to the life of national leaders, thinkers, scientists and artists and to events of national importance;
- c. products of archaeological excavations (including regular and clandestine) or of archaeological discoveries;
- d. elements of artistic or historical monuments or archaeological sites which have been dismembered;
- e. antiquities more than one hundred years old, such as inscriptions, coins and engraved seals;
- f. objects of ethnological interest;
- g. property of artistic interest, such as:
 - i. pictures, paintings and drawings produced entirely by hand on any support and in any material (excluding industrial designs and manufactured articles decorated by hand);

som tar i betraktning at ulovlig eksport og import av kulturgjenstander, og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander, er til hinder for den forståelse mellom nasjonene som er en del av Unescos oppgave å fremme, blant annet ved å anbefale de stater det gjelder å inngå konvensjoner med dette siktemål.

som tar i betraktning at et vern av kulturarven bare kan bli effektivt dersom det organiseres både på nasjonalt og internasjonalt plan, og at det er behov for nært samarbeid statene i mellom,

som tar i betraktning at Unescos Generalkonferanse allerede i 1964 vedtok en anbefaling med dette for øye,

som har sett på nye forslag til tiltak for å forby og forhindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander, et spørsmål som står som punkt 19 på dagsorden,

som på sitt 15. møte har besluttet at dette spørsmålet bør underlegges en internasjonal konvensjon vedtar denne konvensjonen 14. november 1970.

Artikkel 1

I denne konvensjon skal uttrykket «kulturgjenstander» bety gjenstander som av religiøse eller sekulære årsaker er blitt spesielt utpekt av hver enkelt stat som betydningsfull for arkeologi, fortidshistorie, historie, litteratur, kunst eller vitenskap, og som tilhører følgende kategorier:

- a) Sjeldne samlinger og eksemplarer av fauna, flora, mineraler og anatomi, og gjenstander av paleontologisk interesse;
- b) gjenstander som vedrører historien, også vitenskapshistorie, teknisk historie, militærhistorie og samfunnshistorie, som vedrører nasjonale ledere, tenkere, vitenskapsmenns og kunstneres liv, og som vedrører hendelser av nasjonal betydning;
- c) resultater av arkeologiske utgravninger (både lovlige og ulovlige) eller av arkeologiske oppdagelser;
- d) deler av kunstneriske eller historiske monumenter, eller av steder av arkeologisk interesse, som har blitt stykket opp;
- e) antikviteter som er mer enn 100 år gamle, så som inskripsjoner, mynter og graverte segl;
- f) etnologisk materiale;
- g) gjenstander av kunstnerisk interesse, så som:
 - i. bilder, malerier og tegninger, helt og holdent utført for hånd, på alle typer underlag og av alt slags materiale (med unntak av industridesign og fabrikkmessig utførte gjenstander som er dekorert for hånd);

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigendomsrett til kulturgjenstandar

ii. original works of statuary art and sculpture in any material; iii. original engravings, prints and lithographs; iv. original artistic assemblages and montages in any material; h. rare manuscripts and incunabula, old books, documents and publications of special interest (historical, artistic, scientific, literary, etc.) singly or in collections i. postage, revenue and similar stamps, singly or in collections; j. archives, including sound, photographic and cinematographic archives; k. articles of furniture more than one hundred years old and old musical instruments.	ii. originale skulptur- og billedhuggerarbeider av alt slags materiale; iii. originale graveringer, trykk og litografier; iv. originale kunstneriske samlinger og montasjer av alle typer materialer; h) sjeldne manuskripter og inkunabler, gamle bøker, dokumenter og publikasjoner av spesiell interesse (historisk, kunstnerisk, vitenskapelig, litterær etc.), enkeltvis eller i samlinger; i) frimerker, avgiftsmerker og liknende, enkeltvis eller i samlinger j) arkiver, herunder lyd-, foto- og filmarkiver; k) møbelgjenstander som er mer enn 100 år gamle, og gamle musikkinstrumenter.

Article 2

1. The States Parties to this Convention recognize that the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property is one of the main causes of the impoverishment of the cultural heritage of the countries of origin of such property and that international co-operation constitutes one of the most efficient means of protecting each country's cultural property against all the dangers resulting therefrom.
2. To this end, the States Parties undertake to oppose such practices with the means at their disposal, and particularly by removing their causes, putting a stop to current practices, and by helping to make the necessary reparations.

Article 3

The import, export or transfer of ownership of cultural property effected contrary to the provisions adopted under this Convention by the States Parties thereto, shall be illicit.

Article 4

The States Parties to this Convention recognize that for the purpose of the Convention property which belongs to the following categories forms part of the cultural heritage of each State:

- a. Cultural property created by the individual or collective genius of nationals of the State concerned, and cultural property of importance to the State concerned created within the territory of that State by foreign nationals or stateless persons resident within such territory;

Artikkel 2

1. De statlige parter til denne konvensjonen er på det rene med at ulovlig import og eksport av kulturgjenstander, og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander, er en av de viktigste årsaker til at kulturarven forringes i de land der slike gjenstander har sin opprinnelse, og at internasjonalt samarbeid er et av de mest effektive midler til å beskytte hvert enkelt lands kulturgjenstander mot alle de farer slike handlinger innebærer.
2. De statlige parter forplikter seg derfor til å bekjempe en slik praksis med alle disponible midler, spesielt ved å fjerne dens årsaker, ved å stanse den nåværende praksis, og ved å hjelpe til med å foreta de nødvendige reparasjoner.

Artikkel 3

Import eller eksport av kulturgjenstander, eller overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander, er ulovlig når de bestemmelser som er vedtatt av de statlige parter i henhold til denne konvensjon, ikke overholdes.

Artikkel 4

De statlige parter til denne konvensjonen erkjenner at i denne konvensjon utgjør følgende gjenstander en del av den enkelte stats kulturarv:

- a) kulturgjenstander som er et resultat av borgernes individuelle eller kollektive skapende åndsevne i den stat det gjelder, samt kulturgjenstander som er viktige for den stat det gjelder og som er skapt innen den samme stats territorium av andre lands borgere, eller av statsløse personer, bosatt innen dette territorium;

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigeomsrett til kulturgjenstandar

b. cultural property found within the national territory; c. cultural property acquired by archaeological, ethnological or natural science missions, with the consent of the competent authorities of the country of origin of such property; d. cultural property which has been the subject of a freely agreed exchange; e. cultural property received as a gift or purchased legally with the consent of the competent authorities of the country of origin of such property.	b) kulturgjenstander som er funnet innen det nasjonale territorium; c) kulturgjenstander ervervet av arkeologiske, etnologiske eller naturvitenskapelige ekspedisjoner, med samtykke fra de kompetente myndigheter i den aktuelle kulturgjenstands opprinnelsesland; d) kulturgjenstander som har vært gjenstand for utveksling avtalt på fritt grunnlag; e) kulturgjenstander som er mottatt som gave, eller som er lovlig innkjøpt med samtykke fra de kompetente myndigheter i kulturgjenstandens opprinnelsesland.

Article 5

To ensure the protection of their cultural property against illicit import, export and transfer of ownership, the States Parties to this Convention undertake, as appropriate for each country, to set up within their territories one or more national services, where such services do not already exist, for the protection of the cultural heritage, with a qualified staff sufficient in number for the effective carrying out of the following functions:

- a. contributing to the formation of draft laws and regulations designed to secure the protection of the cultural heritage and particularly prevention of the illicit import, export and transfer of ownership of important cultural property;
- b. establishing and keeping up to date, on the basis of a national inventory of protected property, a list of important public and private cultural property whose export would constitute an appreciable impoverishment of the national cultural heritage;
- c. promoting the development or the establishment of scientific and technical institutions (museums, libraries, archives, laboratories, workshops . . .) required to ensure the preservation and presentation of cultural property;
- d. organizing the supervision of archaeological excavations, ensuring the preservation «in situ» of certain cultural property, and protecting certain areas reserved for future archaeological research;
- e. establishing, for the benefit of those concerned (curators, collectors, antique dealers, etc.) rules in conformity with the ethical principles set forth in this Convention; and taking steps to ensure the observance of those rules;
- f. taking educational measures to stimulate and develop respect for the cultural heritage of all States, and spreading knowledge of the provisions of this Convention;

Artikkel 5

For å sikre at deres kulturgjenstander beskyttes mot ulovlig import, eksport og overføring av eigeomsrett, forplikter de statlig parter i denne konvensjon seg til å opprette én eller flere nasjonale etater innefor sitt territorium, dersom det ikke allerede finnes slike, på den måte som er hensiktsmessig for hvert enkelt land og med et tilstrekkelig antall kvalifiserte ansatte til å kunne utføre følgende oppgaver på en effektiv måte:

- a) medvirke til å utarbeide forslag til lovtekster og forskrifter som utformes med tanke på vern av kulturarven, og særlig med sikte på å forhindre ulovlig import og eksport av viktige kulturgjenstander og overføring av eigeomsrett til disse;
- b) sette opp og ajourføre, på grunnlag av en nasjonal fortegnelse over vernede kulturgjenstander, hvis eksport ville innebære en vesentlig forringelse av den nasjonale kulturarv;
- c) arbeide for å utvikle eller opprette de nødvendige vitenskapelige og tekniske institusjoner (museer, bibliotek, arkiver, laboratorier, verksteder etc.) som er nødvendige for å kunne sikre kulturgjenstandenes bevaring og formidling;
- d) sørge for kontroll med arkeologiske utgravninger, sikre bevaring «in situ» av bestemte kulturgjenstander og verne visse områder som er reservert for fremtidige arkeologiske undersøkelser;
- e) gi bestemmelser som er i samsvar med de etiske prinsipper nedfelt i denne konvensjon, med tanke på de berørte personer (konservatorer, samlere, antikvitethandlere etc.), og se til at bestemmelsene overholdes;
- f) drive opplysningsarbeid for å stimulere og utvikle respekten for alle staters kulturarv og spre kunnskap om denne konvensjonens bestemmelser;

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

g. seeing that appropriate publicity is given to the disappearance of any items of cultural property.

g) se til at det alltid blir gjort tilbørlig kjent når en kulturgjenstand forsvinner.

Article 6

The States Parties to this Convention undertake:

- a. To introduce an appropriate certificate in which the exporting State would specify that the export of the cultural property in question is authorized. The certificate should accompany all items of cultural property exported in accordance with the regulations;
- b. to prohibit the exportation of cultural property from their territory unless accompanied by the above-mentioned export certificate;
- c. to publicize this prohibition by appropriate means, particularly among persons likely to export or import cultural property.

Artikkel 6

De statlige parter til denne konvensjonen forplikter seg til:

- a) å innføre et egnet sertifikat, der den eksporterende stat gir sin tillatelse til at den aktuelle kulturgjenstanden eksporteres. Et slikt sertifikat bør følge alle kulturgjenstander som eksporteres i samsvar med bestemmelsene;
- b) å forby eksport fra sitt territorium av kulturgjenstander som ikke ledsages av ovennevnte eksportsertifikat;
- c) å gjøre forbudet kjent, særlig for de personer en kan formode vil komme til å eksportere eller importere kulturgjenstander.

Article 7

The States Parties to this Convention undertake:

- a. To take the necessary measures, consistent with national legislation, to prevent museums and similar institutions within their territories from acquiring cultural property originating in another State Party which has been illegally exported after entry into force of this Convention, in the States concerned. Whenever possible, to inform a State of origin Party to this Convention of an offer of such cultural property illegally removed from that State after the entry into force of this Convention in both States;
- b. i. to prohibit the import of cultural property stolen from a museum or a religious or secular public monument or similar institution in another State Party to this Convention after the entry into force of this Convention for the States concerned, provided that such property is documented as appertaining to the inventory of that institution;
- ii. at the request of the State Party of origin, to take appropriate steps to recover and return any such cultural property imported after the entry into force of this Convention in both States concerned, provided, however, that the requesting State shall pay just compensation to an innocent purchaser or to a person who has valid title to that property. Requests for recovery and return shall be made through diplomatic offices. The requ-

Artikkel 7

De statlige parter til denne konvensjonen forplikter seg til:

- a) å treffe de nødvendige tiltak, i samsvar med sin nasjonale lovgivning, for å forhindre at museer og liknende institusjoner innen deres territorier erverver kulturgjenstander som har sin opprinnelse i en annen stat som er part i konvensjonen, dersom denne eiendom er ulovlig utført etter at konvensjonen har trådt i kraft; samt om mulig å informere en opprinnelsesstat som er part i konvensjonen, om alle tilbud om kulturgjenstander som er ulovlig utført derfra etter at denne konvensjonen er trådt i kraft i begge stater;
- b) i. å forby import av kulturgjenstander stjålet fra et museum eller fra et religiøst eller sekulært nasjonalmonument eller fra en liknende institusjon i en annen statlig part i denne konvensjonen, etter at konvensjonen er trådt i kraft i de berørte stater, forutsatt at det kan dokumenteres at de aktuelle gjenstander står oppført i den angjeldende institusjons inventarfortegnelse;
- ii. å treffe hensiktsmessige tiltak når en opprinnelsesstat som er part i konvensjonen ber om det for å tilbakeføre og returnere alle slike kulturgjenstander som er importert etter at denne konvensjonen er trådt i kraft i begge de berørte stater, forutsatt at den anmodende stat betaler en rimelig erstatning til den som har kjøpt gjenstanden i god tro, eller som er lovlig besitter. Anmodning om tilbakesøking og retur skal skje ad diploma-

esting Party shall furnish, at its expense, the documentation and other evidence necessary to establish its claim for recovery and return. The Parties shall impose no customs duties or other charges upon cultural property returned pursuant to this Article. All expenses incident to the return and delivery of the cultural property shall be borne by the requesting Party.

Article 8

The States Parties to this Convention undertake to impose penalties or administrative sanctions on any person responsible for infringing the prohibitions referred to under Articles 6(b) and 7(b) above.

Article 9

Any State Party to this Convention whose cultural patrimony is in jeopardy from pillage of archaeological or ethnological materials may call upon other States Parties who are affected. The States Parties to this Convention undertake, in these circumstances, to participate in a concerted international effort to determine and to carry out the necessary concrete measures, including the control of exports and imports and international commerce in the specific materials concerned. Pending agreement each State concerned shall take provisional measures to the extent feasible to prevent irremediable injury to the cultural heritage of the requesting State.

Article 10

The States Parties to this Convention undertake:

- a. To restrict by education, information and vigilance, movement of cultural property illegally removed from any State Party to this Convention and, as appropriate for each country, oblige antique dealers, subject to penal or administrative sanctions, to maintain a register recording the origin of each item of cultural property, names and addresses of the supplier, description and price of each item sold and to inform the purchaser of the cultural property of the export prohibition to which such property may be subject;
- b. to endeavour by educational means to create and develop in the public mind a realization of

tisk vei. Den anmodende stat skal for egen regning fremskaffe dokumentasjon og andre nødvendige bevis som berettiger anmodningen om tilbakesøkingen og retur. De statlige parter skal ikke beregne tollavgift eller andre gebyrer på kulturgjenstander som returneres i henhold til denne artikkel. Alle utgifter i forbindelse med retur og overlevering av kulturgjenstander bæres av den anmodende part.

Artikkel 8

De statlige parter til denne konvensjonen forplikter seg til å iverksette straffereaksjoner eller administrative sanksjoner overfor den som er ansvarlig for overtredelse av forbudene nevnt under ovenstående artikler 6 b) og 7 b).

Artikkel 9

Enhver statlig part til denne konvensjon hvis kulturarv er i fare som en følge av plyndring av arkeologisk eller etnologisk materiale, kan henvende seg til andre berørte statlige parter. De statlige parter til denne konvensjonen forplikter seg til å delta i felles internasjonale bestrebelser på å fastsette og iverksette de nødvendige konkrete virkemidler, herunder kontroll med eksport og import av det spesielle materialet det dreier seg om, samt internasjonal handel med dette. I påvente av en avtale skal alle berørte stater så langt mulig treffe midlertidige tiltak for å unngå at den anmodende stats kulturarv påføres uopprettelig skade.

Artikkel 10

De statlige parter til denne konvensjon forplikter seg til:

- a) gjennom opplysning, informasjon og kontroll å begrense omsetningen av kulturgjenstander som er ulovlig fjernet fra enhver statlig part til denne konvensjon, og, på den måte som er hensiktsmessig for hver enkelt stat, å sørge for at antikvitetshandlere har plikt til å føre et register over hver enkelt kulturgjenstands opprinnelse, leverandørens navn og adresse, en beskrivelse av hver gjenstand som selges og hvilket beløp som er betalt, og til å informere kjøperen av kulturgjenstanden om det eksportforbud en slik gjenstand kan være underlagt. Manglende oppfyllelse skal føre til straffereaksjoner eller administrative sanksjoner;
- b) ved hjelp av opplysningsarbeid å bestrebe seg på å skape og utvikle en forståelse hos publi-

the value of cultural property and the threat to the cultural heritage created by theft, clandestine excavations and illicit exports.

kum for kultur­gjenstandenes verdi og hvilken trussel tyverier, illegale utgravninger og ulovlig eksport representerer for kulturarven.

Article 11

The export and transfer of ownership of cultural property under compulsion arising directly or indirectly from the occupation of a country by a foreign power shall be regarded as illicit.

Artikkel 11

Eksport av kultur­gjenstander og overføring av eiendomsrett til kultur­gjenstander som finner sted under tvang, og som direkte eller indirekte skyldes at en stat er okkupert av en fremmed makt, skal betraktes som ulovlig.

Article 12

The States Parties to this Convention shall respect the cultural heritage within the territories for the international relations of which they are responsible, and shall take all appropriate measures to prohibit and prevent the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property in such territories.

Artikkel 12

De statlige parter til denne konvensjonen skal respektere kulturarven innen de territorier hvis internasjonale forbindelser de har ansvaret for, samt treffe alle nødvendige tiltak for å forby og forhindre ulovlig eksport og import av kultur­gjenstander, og ulovlig overføring av eiendomsrett til kultur­gjenstander innen slike territorier.

Article 13

The States Parties to this Convention also undertake, consistent with the laws of each State:

- a. To prevent by all appropriate means transfers of ownership of cultural property likely to promote the illicit import or export of such property;
- b. to ensure that their competent services cooperate in facilitating the earliest possible restitution of illicitly exported cultural property to its rightful owner;
- c. to admit actions for recovery of lost or stolen items of cultural property brought by or on behalf of the rightful owners;
- d. to recognize the inalienable right of each State Party to this Convention to classify and declare certain cultural property as inalienable which should therefore ipso facto not be exported, and to facilitate recovery of such property by the State concerned in cases where it has been exported.

Artikkel 13

De statlige parter til denne konvensjonen forplikter seg også, i overensstemmelse med den enkelte stats lovgivning til:

- a) å ta de nødvendige forholdsregler for å forhindre overføring av eiendomsrett til kultur­gjenstander, når overføringen kan formodes å befordre ulovlig import eller eksport av slike gjenstander;
- b) å garantere at de angjeldende etater bidrar til å levere ulovlig eksporterte kultur­gjenstander så raskt som mulig tilbake til deres rettmessige eiere;
- c) å gi de rettmessige eiere, eller deres representanter, adgang til å ta rettslige skritt for tilbakesøking av de tapte eller stjalne kultur­gjenstander;
- d) å erkjenne at alle statlige parter til denne konvensjonen har ubestridelig rett til å klassifisere og erklære bestemte kultur­gjenstander som uavhendelige, slik at de i følge sakens natur ikke bør eksporteres, samt å lette tilbakesøkingen av slike gjenstander til den berørte stat i de tilfeller der de er blitt eksportert.

Article 14

In order to prevent illicit export and to meet the obligations arising from the implementation of this Convention, each State Party to the Convention should, as far as it is able, provide the national services responsible for the protection of its cultural

Artikkel 14

For å forhindre ulovlig eksport, og for å oppfylle de forpliktelser som iverksettelsen av konvensjonen innebærer, bør alle statlige parter til denne konvensjon så langt det er mulig sørge for at de nasjonale etater som har ansvar for vern av kulturarven får et

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

heritage with an adequate budget and, if necessary, should set up a fund for this purpose.

Article 15

Nothing in this Convention shall prevent States Parties thereto from concluding special agreements among themselves or from continuing to implement agreements already concluded regarding the restitution of cultural property removed, whatever the reason, from its territory of origin, before the entry into force of this Convention for the States concerned.

Article 16

The States Parties to this Convention shall in their periodic reports submitted to the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization on dates and in a manner to be determined by it, give information on the legislative and administrative provisions which they have adopted and other action which they have taken for the application of this Convention, together with details of the experience acquired in this field.

Article 17

1. The States Parties to this Convention may call on the technical assistance of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, particularly as regards:
 - a. Information and education;
 - b. consultation and expert advice;
 - c. co-ordination and good offices.
2. The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may, on its own initiative conduct research and publish studies on matters relevant to the illicit movement of cultural property.
3. To this end, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may also call on the co-operation of any competent non-governmental organization.
4. The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may, on its own initiative, make proposals to States Parties to this Convention for its implementation.
5. At the request of at least two States Parties to this Convention which are engaged in a dispute over its implementation, Unesco may extend its good offices to reach a settlement between them.

tilstrekkelig stort budsjett. Det bør om nødvendig opprettes et fond for dette formål.

Artikkel 15

Denne konvensjonens bestemmelser er ikke til hinder for at konvensjonens statlige parter inngår spesielle avtaler seg imellom, eller fortsetter å oppfylle avtaler som allerede er inngått, om restitusjon av kulturgjenstander som av en eller annen grunn har blitt fjernet fra sitt opprinnelige territorium, før denne konvensjonen har trådt i kraft for begge parter.

Artikkel 16

Partene i denne konvensjonen skal i sine periodiske rapporter til Generalkonferansen i FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur, på datoer og måter som fastsettes av organisasjonen, gi informasjon om rettslige og administrative bestemmelser som de har vedtatt og andre skritt som de har tatt for gjennomføringen av konvensjonen, sammen med detaljer om erfaringer innhentet på området.

Artikkel 17

1. De statlige parter til denne konvensjonen kan be om faglig bistand fra FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur, spesielt når det gjelder:
 - a) informasjon og opplysning
 - b) konsultasjon og rådgivning
 - c) koordinering og kontakt
2. FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur kan på eget initiativ drive forskning og publisere undersøkelser om spørsmål som vedrører ulovlig omsetning av kulturgjenstander.
3. FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur kan i denne forbindelse også be om et samarbeid med hvilken som helst kompetent ikke-statlig organisasjon.
4. FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur kan på eget initiativ legge frem forslag for de statlige parter til denne konvensjon, med henblikk på konvensjonens iverksettelse.
5. Når minst to statlige parter til denne konvensjonen er uenige om konvensjonens iverksettelse, kan Unesco på anmodning bistå med å forlike partene.

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

Article 18

This Convention is drawn up in English, French, Russian and Spanish, the four texts being equally authoritative.

Article 19

1. This Convention shall be subject to ratification or acceptance by States members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization in accordance with their respective constitutional procedures.
2. The instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 20

1. This Convention shall be open to accession by all States not members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization which are invited to accede to it by the Executive Board of the Organization.
2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 21

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or accession, but only with respect to those States which have deposited their respective instruments on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession.

Article 22

The States Parties to this Convention recognize that the Convention is applicable not only to their metropolitan territories but also to all territories for the international relations of which they are responsible; they undertake to consult, if necessary, the governments or other competent authorities of these territories on or before ratification, acceptance or accession with a view to securing the application of the Convention to those territories, and to notify the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization of the territories to which it is applied, the notification to take effect three months after the date of its receipt.

Artikkel 18

Denne konvensjonen er utarbeidet på engelsk, fransk, russisk og spansk. De fire tekstene har samme gyldighet.

Artikkel 19

1. Denne konvensjonen skal ratifiseres eller godtas av medlemsstatene i FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur, i samsvar med den konstitusjonelle fremgangsmåte i hver enkelt medlemsstat.
2. Ratifikasjons- eller godtakelsesdokumentet skal deponeres hos generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur.

Artikkel 20

1. Denne konvensjonen kan tiltres av alle stater som ikke er medlemmer av FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur, og som av Eksekutivrådet tilbys tiltredelse.
2. Tiltredelse får virkning ved at et tiltredelsesdokument deponeres hos generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur.

Artikkel 21

Denne konvensjonen skal tre i kraft tre måneder etter den dato da det tredje ratifikasjons-, godtakelses- eller tiltredelsesdokument ble deponert, men bare for de stater som har deponert sine dokumenter innen denne dato. Konvensjonen trer i kraft for enhver annen stat tre måneder etter at den har deponert sitt ratifikasjons-, godtakelses- eller tiltredelsesdokument.

Artikkel 22

De statlige parter til denne konvensjonen erkjenner at konvensjonen kommer til anvendelse ikke bare innen moderlandets territorium, men også innen alle territorier hvis internasjonale forbindelser de statlige parter har ansvaret for; de forplikter seg, om nødvendig, til å konsultere regjering eller annen kompetent myndighet på slike territorier ved ratifisering, godkjenning eller tiltredelse av konvensjonen, eller forut for dette, med henblikk på å sikre konvensjonens gyldighet innen disse territorier, samt å meddele generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur hvilke territorier konvensjonen gjelder for. Meddelelsen får virkning tre måneder fra den dato da den ble mottatt.

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

Article 23

1. Each State Party to this Convention may denounce the Convention on its own behalf or on behalf of any territory for whose international relations it is responsible.
2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation.

Article 24

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall inform the States members of the Organization, the States not members of the Organization which are referred to in Article 20, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance and accession provided for in Articles 19 and 20, and of the notifications and denunciations provided for in Articles 22 and 23 respectively.

Article 25

1. This Convention may be revised by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Any such revision shall, however, bind only the States which shall become Parties to the revising convention.
2. If the General Conference should adopt a new convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new convention otherwise provides, this Convention shall cease to be open to ratification, acceptance or accession, as from the date on which the new revising convention enters into force.

Article 26

In conformity with *Article 102* of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Done in Paris this seventeenth day of November 1970, in two authentic copies bearing the signature of the President of the sixteenth session of the General Conference and of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which shall be deposited in the

Artikkel 23

1. Hver enkelt statlig part til denne konvensjonen kan si opp konvensjonen på egne vegne eller på vegne av de territorier hvis internasjonale forbindelser den har ansvaret for.
2. Oppsigelsen skal meddeles skriftlig, og oppsigelsesdokumentet deponeres hos generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur.
3. Oppsigelsen får virkning tolv måneder etter at oppsigelsesdokumentet er mottatt.

Artikkel 24

Generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur skal informere organisasjonens medlemsstater og de stater som ikke er medlemmer og som er omtalt under artikkel 20, og også FN, om deponeringen av alle ratifikasjons-, godtakelses og tiltredelsesdokumenter som er nevnt i artikkel 19 og 20, og om meddelelser og oppsigelser nevnt henholdsvis i artikkel 22 og 23.

Artikkel 25

1. Denne konvensjon kan revideres av Generalkonferansen for FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur, men en slik revisjon kan bare forplikte de stater som skal være parter til den reviderte konvensjonen.
2. Dersom Generalkonferansen ved en hel eller delvis revisjon av denne konvensjon skulle vedta en ny konvensjon, skal, med mindre den nye konvensjonens bestemmelser sier noe annet, denne konvensjon ikke lenger være åpen for ratifikasjon, godtakelse eller tiltredelse fra den dato da den nye, reviderte konvensjon trer i kraft.

Artikkel 26

I henhold til FN-paktens artikkel 102 skal denne konvensjonen registreres ved FNs sekretariat på anmodning fra generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur.

Utferdiget i Paris i dag, den 17. november 1970, i to autentiske eksemplarer undertegnet av presidenten for Generalkonferansens 16. sesjon og av generaldirektøren for FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur. Disse eksemplarer skal deponeres hos FNs organisasjon for undervisning,

Om samtykke til ratifikasjon av konvensjon av 14. november 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovleg import og eksport av kulturgjenstandar og ulovleg overføring av eigedomsrett til kulturgjenstandar

archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in Articles 19 and 20 as well as to the United Nations.

The foregoing is the authentic text of the Convention duly adopted by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization during its sixteenth session, which was held in Paris and declared closed the fourteenth day of November 1970.

IN FAITH WHEREOF we have appended our signatures this seventeenth day of November 1970.

The President of the General Conference
ATILIO DELLIORO MAINI

The Director-General
RENE MAHEU

viteskap og kultur. Bekreftede kopier av disse skal overleveres til alle de stater som er omtalt under artikkel 19 og 20, og dessuten FN.

Ovenstående er den autentiske tekst til den konvensjon som på behørig måte ble vedtatt av generalkonferansen for FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur under Generalkonferansens 16. sesjon, som ble holdt i Paris og avsluttet den 14. november 1970.

SOM EN BEKREFTELSE PÅ DETTE undertegner vi i dag, den 17. november 1970.

Generalkonferansens president
ATILIO DELLIORO MAINI

Generaldirektøren
RENE MAHEU

Bekreftet kopi
Paris,
Direktøren ved Kontoret for internasjonale standarder og juridiske spørsmål,
FNs organisasjon for undervisning, viteskap og kultur
